

CO₂-Prestatieladder

26-07-2021

Rendon Beheer BV
Rapport CO₂-Prestatieladder 2020
Officiële audit (fase 2)
UniPartners Eindhoven

Hoofdstuk 1: Introductie

Klimaatneutraliteit is een stip op de horizon waar Rendon met passie naartoe werkt. Klimaatneutraliteit vertaalt zich in CO₂-neutraal, maar ook zeker in afval-neutraal. Als 'neutrale' organisatie draagt Rendon bij aan actief herstel van de aarde en het terugdringen van klimaatopwarming. Het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen is daarbij leidend.

De voornaamste doelstelling voor Rendon aangaande de CO₂-prestatieladder is het structureel reduceren van de CO₂-uitstoot. Daarnaast is milieubewustwording van de organisatie en andere organisaties in de keten een belangrijk subdoel. Wat is de huidige schade? Welke zaken dragen voor het grootste gedeelte bij aan de CO₂-uitstoot? En waar kunnen grote sprongen gemaakt worden ter reductie? Rendon streeft ernaar zich in de (nabije) toekomst te kunnen profileren als zijnde 'duurzaam'. Het gunningvoordeel is een belangrijk bijkomend voordeel, waarbij de CO₂-prestatieladder invloed uit zal oefenen op de aanbesteding.

Bovenstaande geformuleerde doelen worden door middel van de CO₂-prestatieladder verder uitgewerkt. Rendon voelt zich hierin uitgedaagd. Hoe beter men scoort op de CO₂-prestatieladder, hoe hoger de kans op gunningsvoordeel. De certificering wordt gezien als middel om het doel te bereiken, waarbij een stok achter de deur geplaatst wordt.

Certificering op niveau 3 is momenteel het meest realistisch voor Rendon, waarbij de CO₂-uitstoot voor scope 1 en 2 inclusief de business travel inzichtelijk is gemaakt, doelstellingen ter CO₂-reductie zijn geformuleerd, maatregelen worden opgenomen in het beleid en de dagelijkse bedrijfsvoering, en gezocht is naar een passende manier van samenwerking in de keten reductie van de CO₂-uitstoot. Met het behalen van niveau 3 op de CO₂-prestatieladder zet Rendon een stap in de goede richting. Tegelijkertijd wordt er gestreefd naar het behalen van een hogere certificering, door het energiemanagement actieplan gedeeltelijk in te richten op niveau 4 en 5.

1.1 Achtergrondinformatie

Scope 1 emissies betreffen alle emissies die binnen de organisatie direct worden uitgestoten als gevolg van de eigen activiteiten, zoals emissies door eigen gasverbruik plus het gebruik van brandstof voor Rendon's lease auto's. Scope 2 betreft de indirecte emissies die samenhangen met de productie van de ingekochte energie, waaronder het verbruik van elektriciteit en de inkoop van stadswarmte. Alle kilometers door business travel worden onder scope 2 berekend. Scope 3 betreft overige (indirecte) emissies, als gevolg van activiteiten van de organisatie. Afvalstromen, woon-werkverkeer van medewerkers en ingehuurde of gekochte diensten zijn hierbij van belang (SKAO, 2020). Het referentiejaar voor de emissie-inventaris is het jaar 2020.

De certificering van de CO₂-prestatieladder gaat gepaard met 4 invalshoeken. De invalshoeken duiden ieder op een verschillend onderdeel, waar binnen punten gescoord kunnen worden. Het aantal punten indiceert de bewustwording score (SKAO, 2020).

De certificerende instantie die de audit voor Rendon uitvoert is SGS Interon, Arnhem. Deze instantie is bekend bij Rendon met een historie aan verschillende certificeringen.

Leeswijzer

Hoofdstuk	Eis voor certificering
Hoofdstuk 2: Organisatie	1A, 2A
Hoofdstuk 3: Inventarisatie	3A
Hoofdstuk 4: CO ₂ -reductie plan	1B, 2B, 3B
Hoofdstuk 5: Energiemanagement actieplan	2C, 3B
Hoofdstuk 6: Communicatieplan	1B, 1C, 2C, 3C
Hoofdstuk 7: Keteninitiatieven	1D, 2D, 3D

Hoofdstuk 2: Organisatie

Rendon Onderhoudsgroep is werkzaam in de bouwsector en heeft verschillende focuspunten, te weten:

- Dagelijks onderhoud (service en mutatieonderhoud)
  - A1 Service onderhoud (regiewerk op contract basis) (Contractonderhoud met prijzenboek)
  - A2 Mutatieonderhoud (mutatiewerk op contractbasis) (Contractonderhoud met prijzenboek)
  - A3 Kleinschalig bouwkundig onderhoud, niet zijnde planmatig
  - A4 Planmatig onderhoud op basis van meerjarig contract (vaste prijs met planning activiteiten) (Jaarcontract vaste prijs)
- Duurzaam renoveren
  - Energetisch renoveren (van NOM tot gevel isolatie)
- Projectmatig- en planmatig renoveren
  - C1 Interieurverbouwingen (kantoren, woningen, entrees, e.d.)
  - C2 Brandwerende voorzieningen
  - C3 Vastgoedtransformaties (b.v. kantoor --> woning)
  - C4 Badkamer, keuken en toilet renovaties (op basis van offerte)
  - C5 Gevelonderhoud – niet zijnde beton (reinigen, voegen, verstevigen, dilateren enz.)
  - C6 Dakrenovaties (niet zijnde energetisch)
- Betonrenovatie & -onderhoud
  - D1 Esthetische en technische betonreparaties
  - D2 Constructieve betonreparaties: R-Brace, Lijmwapening
  - D3 Kathodische bescherming
  - D4 Galerij\balkon renovaties (multidisciplinair, geen vervanging)
- Schilderwerken
  - E1 Schilderwerk (inclusief reparaties)
  - E2 Vloercoating, kunststof afwerkingen (nader te bepalen of dit onder betonherstel of schilderwerk valt)
  - E3 Resultaatgericht schilderen (RGS contracten)
- Rendon Advies
  - F1 Inspectie en onderhoudsadvies

Bovenstaande nummering wordt gehanteerd in het beleid van Rendon en heeft niets te maken met de nummering van de eisen voor de CO₂-prestatieladder. Rendon kent drie verschillende locaties met eigen specialiteiten, maar opereren onder een gezamenlijke naam met een gezamenlijke visie. Langzamerhand integreert duurzaamheid in het reilen en zeilen van de organisatie. CO₂-reductie is daarbij een steeds meer voorkomend onderwerp in betreffende businessplannen. De samenwerking met The Natural Step, het onderzoek naar een duurzaam Rendon in samenwerking met UniPartners Eindhoven en projecten rondom circulair renoveren, in combinatie met het certificaat van de CO₂-prestatieladder, laten verschillende bedrijfsactiviteiten rondom Rendon's verduurzaming zien.

Algemene werkzaamheden in diverse projecten komen neer op acquisitie en opdrachtverving, ontwerp en werkvoorbereiding, inkoop van materialen en arbeid, de uitvoering, de oplevering en de nazorg. Ondersteunende zaken hierbij (op kantoor en op de werkplaats) zijn calculatie, administratie, KAM, magazijn materiaal en onderhoud, en stalling (klein) materieel. De drie verschillende locaties hebben ieder een eigen werkplaats inclusief beperkte opslag. Naast de drie verschillende locaties bestaat een algemeen Rendon Advies orgaan. Dit orgaan geeft advies op gebieden zoals onderhoud, inspectie en andere (toepasselijke) bedrijfsactiviteiten waaronder energetische verduurzaming. Naast eigen bedrijfsactiviteiten zijn er verschillende zaken die uitbesteed worden aan derden (gemiddeld 60% van de uitvoering in projecten), zoals machinale werken als slopen en hoog werken, maar ook schilderwerken.

2.1 Bedrijfs grootte

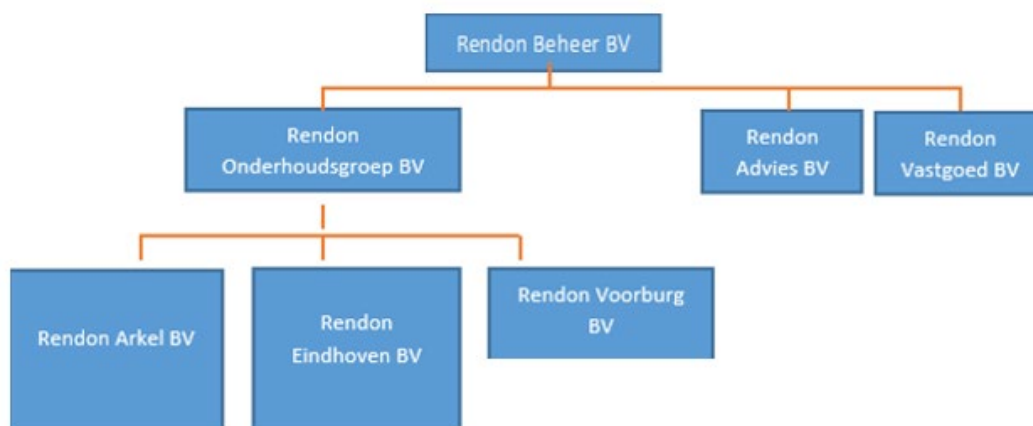
Het referentiejaar 2020 kent een emissie uitstoot in scope 1 van ongeveer 419 ton CO₂. Het grootste gedeelte van de emissie-uitstoot centreert zich rondom het wagenpark. De emissie-uitstoot van scope 2 staat gelijk aan ongeveer 76 ton CO₂. In scope 3 (business travel) is een CO₂-uitstoot van 11 ton geïdentificeerd. Rendon valt op basis van de berekeningen in dit rapport in de categorie Klein bedrijf, gezien de gemeten hoeveelheid CO₂-uitstoot kleiner is dan 2.000 ton per jaar.

2.2 Organisatorische grens

De organisatorische grens van Rendon Beheer BV is beoordeeld op basis van operationele controle. De organisatorische grens is weergegeven in figuur 2.1. Deze afbeelding maakt duidelijk hoe de verschillende holdings zijn onderverdeeld in de organisatie.

Rendon Beheer BV is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de kerntaken, zoals deze beschreven zijn in het begin van dit hoofdstuk. Gasverbruik van de panden, koudemiddelen en alle lease voertuigen zijn meegenomen in de berekening voor de CO₂-uitstoot (scope 1). Daarnaast is het elektriciteitsverbruik en de business travel meegenomen (scope 2). De panden die zijn meegenomen in de berekening zijn kantoor Arkel 1005, Arkel 1007, Eindhoven en Voorburg. Rendon Advies is gehuisvest in het kantoor in Arkel.

Momenteel zijn er bij Rendon Advies BV 2 werknemers in dienst. Bij Rendon Arkel BV zijn dat er 37 en bij Rendon Eindhoven BV 27. Rendon Voorburg BV kan worden beschouwd als de grootste vestiging met 53 mensen in dienst.

Figuur 2.1 – Organisatorische grens Rendon Beheer BV

2.3 Doelstellingen en energiebeleid

Een continue verbetering van de energie-efficiëntie, de vermindering van energieverbruik en de CO₂-uitstoot staat centraal in Rendon haar energiebeleid. De energieverbruiken zullen hiervoor minimaal eens per halfjaar in kaart gebracht worden. De doelstelling is concreet gemaakt in de volgende stappen:

1. 18,5% CO₂-reductie in scope 1 en 2 per euro omzet in de periode 2020-2023;
2. 25% CO₂-reductie in scope 1 en 2 per euro omzet in de periode 2020-2025.

Het plan ter energiereductie voor Rendon beschrijft verschillende maatregelen die genomen moeten worden om bovenstaande doelstellingen te behalen. Dit wordt nader besproken in hoofdstuk 4. Het energiemangement actieplan wordt besproken in hoofdstuk 5. Naast de doelstellingen, maatregelen en het actieplan is de stuurcyclus van belang, waarbij de berekening van de CO₂-uitstoot en de implementatie van de maatregelen gereguleerd en gecheckt worden.

Hoofdstuk 3: Inventarisatie

De inventarisatie laat zien waar de CO₂-emissie uitstoot van Rendon zich met name concentreert. De inventarisatie is gelinkt aan invalshoek A, waarbij inzicht in energieverbruik voorop staat. De indeling van de scope voldoet aan de eisen van de CO₂-prestatieladder zoals dat beschreven staat in het Handboek 3.1 (SKAO, 2020). De omrekening van betreffende eenheid naar CO₂-equivalenten wordt gedaan middels de CO₂-emissiefactoren lijst (zie <https://www.co2emissiefactoren.nl/>).

3.1 Actuele emissie-inventaris

Voor de actuele emissie-inventaris is 2020 als basisjaar genomen. De totale CO₂-uitstoot in termen van CO₂-equivalenten is gelijk aan 507 ton. De CO₂-uitstoot zorgt ervoor dat Rendon als klein bedrijf gedefinieerd kan worden. Op basis van de berekeningen kan geconcludeerd worden dat de materiële emissies afkomstig zijn vanuit het wagenpark (> 70%). Gasverbruik en elektriciteit dragen respectievelijk bij voor 16% en 14% aan de totale CO₂-uitstoot.

Scope 1

De scope 1 emissie-uitstoot is berekend over de periode 2017, 2018, 2019 en 2020. Na vergelijking met andere jaren, lijken de gegevens van 2020 een hoog betrouwbaarheidspercentage te hebben. Het wagenpark is sterk toegenomen in CO₂-uitstoot, wat is veroorzaakt door de toename in tankpassen bij Multilease. Daarnaast lijkt het gasverbruik voor de verschillende vestigingen realistisch. De data komt overeen met de inkoopgegevens zoals deze intern zijn verzameld.

De totale emissie-uitstoot van scope 1 voor 2020 staat gelijk aan 419 CO₂-equivalenten. Dit staat gelijk aan ongeveer 83% van de totale berekende emissie-uitstoot. Rendon scoort in vergelijking tot soortgelijke organisaties gemiddeld op CO₂-emissie uitstoot in scope 1.

Rendon Onderhoudsgroep Scope 1 - 2020					
Onderdeel	Thema	CO2-equivalent	Per euro omzet	Per werknemer	%
Advies	Gasverbruik	0	0.00	0.00	0
	Wagenpark	4	0.13	0.03	1
Arkel	Gasverbruik	33	1.02	0.27	8
	Wagenpark	158	4.86	1.29	38
Eindhoven	Gasverbruik	10	0.31	0.08	2
	Wagenpark	87	2.66	0.70	21
Voorburg	Gasverbruik	11	0.33	0.09	3
	Wagenpark	116	3.57	0.94	28
Totaal		419	13	3	100

Tabel 3.1 – Rendon Beheer BV Scope 1 – 2020

Scope 2

De scope 2 emissie-uitstoot is compleet voor 2020 en is gelijk aan 76 ton CO₂-equivalenten. De elektriciteit die is meegenomen in de berekening is de elektriciteit waarvoor Rendon betaald, en dus verantwoordelijk voor is. Elektriciteit dat wordt afgenomen op projectlocatie wordt niet gespecificeerd (in kWh) en/of in rekening gebracht bij Rendon, waardoor deze niet tot Rendon's scope 2 behoren. De huidige scope 2 emissie-uitstoot draagt voor ongeveer 15% bij aan de totale uitstoot.

Rendon Onderhoudsgroep Scope 2 - 2020				
Onderdeel	CO2-equivalent	Per euro omzet	Per werknemer	%
Advies	-	-	-	-
Arkel	34	1.031	0.273	45
Eindhoven	12	0.376	0.100	17
Voorburg	31	0.937	0.248	38
Totaal	76	2	1	100

Tabel 3.2 - Rendon Beheer BV Scope 2 - 2020

Business travel

Slechts enkele werknemers reizen met het openbaar vervoer, wat uitkomt op een emissie-uitstoot van 11 ton CO₂-equivalenten in 2020. De emissie-uitstoot die gepaard gaat met de zakelijke kilometers die gereden zijn in privé auto's zijn gebaseerd op kilometervergoeding.

Rendon Onderhoudsgroep Scope 3 - 2020				
Onderdeel	CO2-equivalent	Per euro omzet	Per werknemer	%
Business travel	11	0.327	0.087	100
Totaal	11	0	0	100

Tabel 3.3 - Rendon Beheer BV Scope 3 - 2020

3.2 Energiebeoordeling

De grootste vervuiler van Rendon is haar wagenpark, welke verzorgd wordt door de leasemaatschappij Multilease. In samenwerking met Multilease is verschillende informatie verzameld. De informatie is samengevat in onderstaande tabellen.

Gemiddelde uitstoot segment	CO ₂ per	Uitstoot in gram per km in 2020	Maximaal toegestaan nieuwe voertuigen in 2025	Maximaal toegestaan nieuwe voertuigen in 2030
Personenauto's		100.5 gr/km	68-78 gr/km	60 gr/km
Bedrijfswagens		166.37 gr/km	-15%	-30%

Tabel 3.4 - Gemiddelde CO₂-uitstoot per segment (Multilease)

Overige onderbouwing van de emissie-inventaris wordt hieronder puntsgewijs besproken:

- Data voor gas- en elektraverbruik is afkomstig van leveranciers. Het kalenderjaar 2020 is hiervoor leidend, waarbij 365 dagen zijn meegenomen voor de berekening. Het gasverbruik is vermeld in eenheden kubieke meter, terwijl het elektraverbruik in kWh is weergegeven. De eenheden zijn omgerekend naar CO₂-equivalenten. Onnauwkeurigheden worden laag ingeschat.
- Het elektra- en gasverbruik op projecten wordt verstrekt door de opdrachtgever. Deze emissies behoren daarom niet tot die van Rendon.
- De emissies voor personenauto's en bedrijfsauto's zijn gebaseerd op het literverbruik zoals deze zijn gerapporteerd door Multilease.
- In 2020 werd gebruik gemaakt van slechts 1 elektrische personenauto. De conversiefactor is gebaseerd op 'stroom onbekend'. Multilease is niet in staat hierover inzicht te geven.
- De berekeningen van scope 1 en 2 emissies worden vanaf juli 2021 per kwartaal uitgevoerd door de CO₂-beleidsmedewerker voor alle vestigingen van Rendon. Deze persoon is reeds gemachtigd tot inzage.
- De identificatie en analyse heeft zich in 2020 uitgebreid van slechts scope 1 (over de jaren 2017-2018-2019), naar ook scope 2. Ten behoeve van de kwaliteit en de mate van compleetheid wordt er gestreefd naar jaarlijkse verbeteringen. Aandachtspunten die naar boven komen bij de (on)-afhankelijke controle op de emissie-inventaris zullen daarbij worden opgepakt.
- Tot op heden zijn er geen projecten uitgevoerd met CO₂-gerelateerd gunningvoordeel. In de toekomst zal monitoring worden gerealiseerd volgens de TBV-matrix.
- Er wordt beperkt gebruik gemaakt van het openbaar vervoer of zakelijke kilometers in privé voertuigen. De zakelijke kilometers zijn ingeschat op basis van de gereisde kilometers van deur tot deur.
- Er is geen sprake van zakelijke vliegreizen.
- Er is geen sprake van emissie-compensatie in scope 2.
- Er is geen sprake van biomassa verbranding.
- De locatie Haarlem is ontbonden op 31-10-2019.

Hoofdstuk 4: CO₂-reductie plan

Het doel van dit hoofdstuk is het inzichtelijk maken van het CO₂-reductie plan dat Rendon voor ogen ziet. Het plan maakt concreet welke stappen genomen worden ter vermindering van de CO₂-uitstoot. Maatregelen die zijn meegenomen in overweging zijn maatregelen conform de Maatregellijst van SKAO en eigen geformuleerde maatregelen. Om het plan van aanpak te bepalen zijn er doelstellingen geformuleerd voor Rendon, waarbij de doelen vergeleken worden met soortgelijke partijen in de sector.

De reductiedoelstelling voor Rendon is gedefinieerd in de eerste paragraaf. Het plan van aanpak met de maatregelen voor het behalen van de reductiedoelstelling voor scope 1, 2 en 3 zijn gespecificeerd in paragraaf 2. De laatste paragraaf maakt het plan van aanpak concreet en weergeeft de planning.

4.1 Doelstellingen en energiebeleid

De CO₂-reductie doelstellingen zijn gedefinieerd met interne belanghebbenden, dat wil zeggen de directie en de (vestigings-)managers. In lijn met Europese en Nederlandse doelstellingen worden duurzaamheidsmaatregelen getroffen, waarbij de portefeuille in 2023 ten minste energielabel C moet dragen en in 2050 CO₂-neutraal moet zijn.

Een continue verbetering van de energie-efficiëntie en de vermindering van energieverbruik zal per augustus 2021 officieel centraal staan in Rendon haar (energie) beleid. De energieverbruiken zullen hiervoor minimaal eens per halfjaar in kaart gebracht worden. Aangezien in de praktijk de CO₂-uitstoot voor een (nog ongedefinieerd) deel afkomstig is vanuit projecten, wordt scope 3 op een kwalitatieve wijze meegenomen in het plan. De hoofddoelstelling luidt: **25% CO₂-reductie in scope 1 en 2 per euro omzet in de periode 2020-2025**, met als tussentijds doel **18,5% CO₂-reductie in scope 1 en 2 per euro omzet in de periode 2020-2023**.

Rendon is het laatste jaar bezig geweest met het prioriteren van duurzaamheidsvraagstukken, waaronder de vermindering van hun CO₂-uitstoot. De volgende zaken zijn afgelopen jaar in uitvoering gebracht met het oog op de CO₂-certificering: pilotprojecten energetisch renoveren (woonwijken naar een hoger energielabel brengen waarbij Rendon een kartrekker is); afgerond onderzoek naar Duurzaam Rendon (wat zijn de mogelijkheden); lopend onderzoek naar circulair renoveren (een leidraad); de zoektocht naar de huur van nieuwe kantoren met een hoger energielabel; een kritische blik op het huidige wagenpark beleid en leasetermijnen; het in kaart brengen van afvalstromen die vrijkomen uit projecten en secundair materiaal faciliteren en; interne kleine onderzoeken naar o.a. biobased verf en coatings. Bovenstaande bedrijfsactiviteiten geven de commitment tot verbetering en de mate van innovatie binnen Rendon weer.

Het huidige energiebeleid is niet gebaseerd geweest op vooraf gedefinieerde doelstellingen, maar komt voort uit vooruitstrevende werknemers met een intrinsieke interesse in duurzaamheid. Vanaf zomer 2021 zal energiereductie opgenomen worden in het huidige beleid, waarin de prioriteit die Rendon aan de CO₂-reductie geeft wordt vastgelegd.

Bovenstaande doelstelling wordt concreet gemaakt in subdoelen, waarbij scope 1 en 2 ieder een eigen aanpak vergen. De 18,5% CO₂-reductie in scope 1 en 2 per euro omzet in de periode 2020-2023 wordt gerealiseerd met de volgende subdoelen:

1. 6% minder CO₂-uitstoot per euro omzet in scope 1 in 2023 t.o.v. 2020.
2. 90% minder CO₂-uitstoot per euro omzet in scope 2 in 2023 t.o.v. 2020.

Om 25% CO₂-reductie te realiseren in de periode 2020-2025 zijn de volgende subdoelen gedefinieerd:

1. 14% minder CO₂-uitstoot per euro omzet in scope 1 in 2025 t.o.v. 2020.
2. 95% minder CO₂-uitstoot per euro omzet in scope 2 in 2025 t.o.v. 2020.

4.2 Reductiemaatregelen

Verschillende maatregelen zijn overwogen in samenspraak met de directie en het management van Rendon. Een gedeelte van de overwogen maatregelen komen overeen met de Maatregellijst van de SKAO (2020), andere wijken af van de Maatregellijst en zijn aangepast naar Rendon's stijl. Bij de keuze voor passende maatregelen is er gezocht naar een balans tussen relevantie, financiën, haalbaarheid en het imago van Rendon.

Scope	Maatregel	Niveau
Scope 1	Wagenpark (lease) <ul style="list-style-type: none"> - Inkoop beleid personenmobiliteit herschrijven - Controle bandenspanning - Monitoring zuinig rijden (blackbox systeem) - Cursus het nieuwe rijden (indien nodig) - Pilot elektrische bedrijfsbus voor schilderwerken - Aanschaf elektrische bedrijfsbussen voor de discipline schilderwerken (Indien succes) Kantorenvorraad <ul style="list-style-type: none"> - Energieprestatie als voorwaarde bij huur - Het uitvoeren van een energielabel meting en verbeteren energielabel indien nodig d.m.v. energetisch renoveren - Het bewustzijn van medewerkers vergroten door een energie registratiesysteem met terugkoppeling 	- B C B B - A B B
Scope 2	Elektriciteit kantoor: <ul style="list-style-type: none"> - Erkende maatregelen energiebesparing kantoren - Opwekking eigen elektriciteit - Inkoop groene stroom op basis van Garantie van Oorsprong (GVO) - Selectie dataserver op basis van CO₂-uitstoot 	A B B A

Tabel 4.1 - Maatregelen scope 1 en 2

De reductiemaatregelen voor scope 3 hebben betrekking op o.a. CO₂-reductie bij aanbestedingen en selectie onderaannemers en/of leveranciers op basis van reisafstand of het CO₂-bewust certificaat, afvalstromen en vermeden CO₂, en inzet en realisatie van secundaire materialen. Reductiemaatregelen die betrekking hebben op scope 3 zullen naar verwachting gedurende 2021-2023 ook steeds vaker aan bod komen. Desbetreffende maatregelen zijn gespecificeerd in onderstaande tabel.

Thema	Maatregel	Niveau
Selectie	- Selectie onderaannemers en/of leveranciers op basis van CO ₂ bewust certificaat	A
	- Selectie onderaannemers en/of leveranciers op basis van reisafstand	A
Circulariteit	Besparingspotentieel materiaal:	
	- Onderzoek naar inzet secundair materiaal en gebruikte componenten d.m.v. QuickScans	A
	- Inzicht in vermeden CO ₂ als gevolg van verwerking afvalstromen (bijvoorbeeld refurbished deuren)	A
	Elektriciteit projecten:	
	- Inventariseren naar de mogelijkheden tot opwekken van eigen groene energie d.m.v. mobiele zonnepanelen op de bouwkeet (pilot)	-
Beleid	- CO ₂ -reductie opnemen in het huidige beleid	-
Kennis	- Kennis en houding medewerkers met betrekking tot CO ₂ -reductie in projecten	-
	- Meer dan 20% van onderzoek- en innovatie budget wordt besteed aan onderwerpen die (mede) CO ₂ kunnen besparen	A
	- Bij minstens 10% van de omzet in ontwerp opdrachten is er aantoonbare aandacht voor CO ₂ -reductie	C
Mobiliteit	- Pilot elektrische fiets voor schilderwerken	-

Tabel 4.2 - Overige maatregelen

Het energiemangement actieplan (conform ISO 50001 of gelijkwaardig) is opgenomen in het volgende hoofdstuk. Dit hoofdstuk geeft gedetailleerde informatie met betrekking tot vestigingen, verantwoordelijke, reductie, start- en einddatum, en de status.

4.3 Maatregellijst SKAO

De maatregelen zijn ingevuld in de Maatregellijst van de SKAO (2020). Rendon omvat verschillende niveaus, van A tot C tot ongedefinieerd (bij eigen maatregelen). Daarnaast zijn er veel verschillende thema's waarop Rendon CO₂ gaat reduceren. Voor een gedeelte zit de CO₂-reductie al ingebouwd in Rendon's activiteiten, het energetische renoveren, waardoor bijvoorbeeld een groot gedeelte van het innovatiebudget al voor een langere tijd werd besteed aan CO₂-reductie. In de categorie 'wagenpark' (grootste vervuiler) zit Rendon op niveau B en C, waaruit blijkt dat zij zeker geen achterblijver zijn. Ten opzichte van andere soortgelijke bedrijven kan Rendon gezien worden als middenmoter.

Hoofdstuk 5: Energiemanagement actieplan

Om het CO₂-reductieplan te waarborgen is het energiemanagement actieplan geschreven, waarbij als sturingstool de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus wordt gebruikt. Bij 'Plan' hoort het opstellen van CO₂-doelstellingen, het schrijven van een CO₂-reductieplan, het communicatieplan, de keteninitiatieven, de stuurcyclus en het uitdelen van de verantwoordelijkheden. 'Do' daarentegen doelt op de uitvoering, deelname van het initiatief, energiebeoordeling en de communicatie. 'Check' doelt op de evaluatie, de interne en externe audits, de emissie-inventaris en de beoordeling van de eerder gedefinieerde doelen. De directiebeoordeling, corrigerende maatregelen en het aanpassen van de doelstellingen valt onder 'Act'. Deze vier mechanismen zorgen er samen voor dat de CO₂-uitstoot daadwerkelijk verminderd zal worden.

Het energiemanagement actieplan is opgesteld conform ISO-50001 of gelijkwaardig, waarbij de energiebeoordeling, taakstellingen, doelstellingen, monitoring en analyse, afwijkingen en correcties aan bod komen.

5.1 Monitoren en beoordelen (Plan)

Het referentiejaar voor de energiebeoordeling is 2020. Het energieverbruik wordt per juli 2021 ieder halfjaar in kaart gebracht door de CO₂-beleidsmedewerker, om zodoende te reflecteren op de reductiemogelijkheden. De doelstellingen op korte termijn focussen op de materiële emissies van Rendon, waarin het wagenpark en het gasverbruik een groot aandeel hebben. In 2021 wordt verwacht dat Rendon nieuwe kantoorgebouwen gaat huren, waarbij gekeken wordt naar isolatiewaardes en de mogelijkheid tot opwekking van eigen, groene energie.

De monitoring van het brandstofverbruik wordt via Multilease gerealiseerd. Het energieregistratie systeem van de kantorenvorraad met terugkoppeling zal worden gerealiseerd bij aanvang van een nieuwe huurtermijn, bij de drie vestigingen. De actualiteit van de energiestromen wordt landelijk beoordeeld door de CO₂-beleidsmedewerker. Via een standaard format kunnen desbetreffende werknemers alle data gestructureerd uploaden. Er wordt gestreefd naar verdere automatisering zodat eventuele fouten worden voorkomen.

Naast de monitoring per kwartaal, wordt de voortgang van de maatregelen per half jaar beoordeeld. Dit wordt gecommuniceerd naar alle werknemers via Rendon's intranet. De directie in samenwerking met de vestigingsmanagers bepalen tijdig of er bijsturing nodig is.

De energiebeoordeling vindt plaats conform ISO-50001 §4.4.3 en vereisten voor de CO₂-prestatieladder (SKAO, 2020), inclusief jaarlijkse bepaling van de organisatorische grens. Er worden continu door berekeningen gemaakt om het verwachte energieverbruik in kaart te brengen. De CO₂-emissie conversie is bepaald door de emissiefactoren op www.co2emissiefactoren.nl.

5.2 Energiemanagement actieplan (Plan)

www.UniPartners.nl

In het energiemangement actieplan worden de maatregelen een voor een besproken. Verantwoordelijken, vestigingen, verwachte verandering, verwachte CO₂-reductie, prestatie indicatoren en de start- en einddatum zijn hierbij van belang.

De maatregelen zijn opgedeeld in verschillende onderwerpen: wagenpark, kantorenvorraad, projecten en algemeen. Daarnaast is er onderscheid gemaakt tussen de directe en indirecte CO₂-uitstoot. De verwachte reducties zijn op basis van gegevens van Engie, Energy Services en Multilease.

5.3 TBV-matrix (Do)

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TBV) met betrekking tot de CO₂-prestatieladder, staan beschreven in de TBV-matrix. De matrix geeft per type functie wat er van hem/haar verwacht wordt. Alle invalshoeken van de CO₂-prestatieladder worden in de TBV-matrix weergegeven. De TBV-matrix is in verschillende overleggen gepresenteerd aan belanghebbenden, zodat zij op de hoogte zijn van de werkwijze.

5.4 Borging (Check / Act)

Conform de eisen van de CO₂-prestatieladder, wordt het energiemangement actieplan geborgd. Vereisten hierbij zijn de interne audit, directiebeoordeling, externe audit en terugkoppeling.

Tijdens de jaarlijkse interne audit wordt het energiemangement actieplan getest op doeltreffendheid en effectiviteit. De volgende doelstelling is hieraan gekoppeld:

'Onderzoeken of de het managementsysteem voldoet aan de eisen van het certificeringsschema en of er binnen de organisatie gewerkt wordt volgens de in het managementsysteem vastgelegde afspraken (zoals doelstellingen, procedures, communicatie, publicatie, geplande maatregelen etc.)'

Tijdens de interne audit zijn naast de feitelijke beoordeling, ook mogelijkheden tot verbetering en tekortkomingen van belang. De volgende vragen worden behandeld:

- Vindt de organisatie dat er door de activiteiten (op grond waarvan de organisatie aan de eisen voldoet) vooruitgang zit in het realiseren van de betreffende doelstelling per eis in de organisatie?
- Welke onderbouwing ligt hieraan ten grondslag?
- Welke besluiten, met betrekking tot de doelstelling per eis worden van de directie gevraagd over eventuele aanvullende of corrigerende maatregelen?

Bovenstaande vragen worden telkens vergeleken met het referentiejaar, voorgaande jaren of andere organisaties. De kartrekkers zullen verantwoordelijk voor het opstellen en (laten) uitvoeren van de jaarlijkse interne audits en continu documentatie.

De interne audit wordt uitgevoerd door een onafhankelijk persoon binnen of buiten Rendon. Voor het huidige rapport is de interne audit uitgevoerd door UniPartners Eindhoven.

Tijdens de jaarlijkse directiebeoordeling wordt gecontroleerd op doeltreffendheid en geschiktheid. De plannen worden afgestemd met de huidige strategische richting. De output van de directiebeoordeling omvat:

- Kansen voor verbetering;

- De noodzaak voor wijzigingen in het energiemangement actieplan, reductiedoelstellingen, reductiemaatregelen en (deelnames aan) initiatieven);
- Vanaf niveau 3 conclusies over de waarschijnlijkheid van het halen van eerder intern/extern gepubliceerde reductiedoelstellingen;
- Doeltreffendheid van het CO₂-managementsysteem, inclusief een expliciete uitspraak over in hoeverre de CO₂-prestatieladder functioneert zoals deze bedoeld is, gebaseerd op de resultaten van de interne audit met betrekking tot de doelstellingen per eis;
- Behoefte aan middelen.

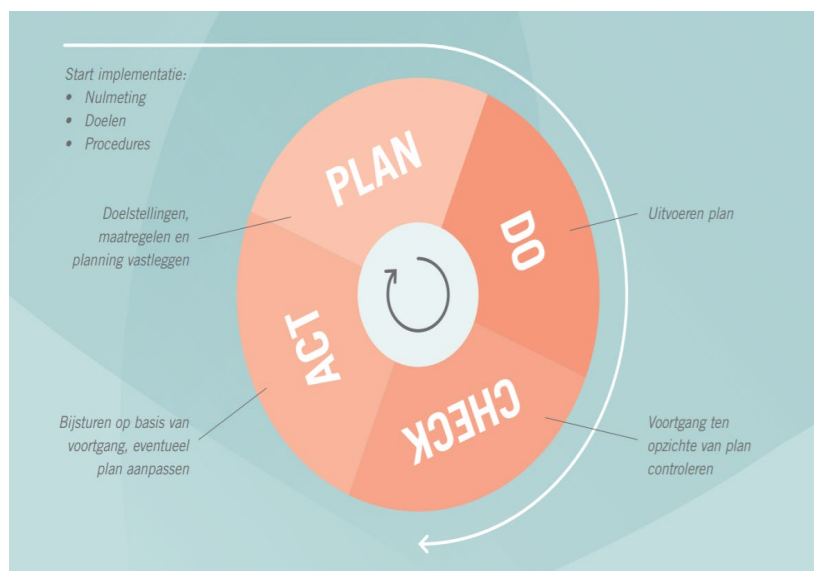
De directiebeoordeling wordt gerapporteerd en achteraf ondertekend door de directie.

De externe audit wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instantie. In dit geval is dat SGS Interon, welke bekend is bij Rendon. SGS Interon checkt of Rendon voldoet aan de eisen van het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

Na de interne audit, directiebeoordeling en externe audit worden de resultaten teruggekoppeld. De resultaten worden besproken met belanghebbenden, met als gevolg de implementatie van corrigerende maatregelen binnen desbetreffend organisatieonderdeel.

5.5 Verantwoording

De verantwoording van de plannen vindt plaats via een stuurcyclus, met als sturingstool de PDCA-cyclus. Een belangrijke vereiste is de continue verbetering, waarbij gebruik gemaakt wordt van de plan, do, check, act (PDCA) cyclus. Voor de start van de implementatie wordt een nulmeting gedaan, doelstellingen gedefinieerd en wordt er een planning gemaakt voor de procedures. Na uitvoering wordt de voortgang gecontroleerd, waarbij aanpassingen gemaakt kunnen worden om de ambitieuze doelstellingen te behalen. Onderstaande figuur weergeeft bijbehorende stappen.

Figuur 5.2 – PDCA-cyclus

Het uiteindelijke doel van de stuurcyclus is het behalen van de doelstellingen. Daarnaast is het van belang dat de scope 1 en 2 CO₂-uitstoot, en de CO₂-uitstoot met betrekking tot projecten die verkregen zijn op basis van het CO₂-gunningsvoordeel, tijdig wordt gemonitord en gedocumenteerd. Alle projecten die verkregen zijn door middel van gunningsvoordeel moeten afzonderlijk de toepassing van het beleid aantonen met ieder haar eigen documentatie. Voor alle andere projecten uit de projectenportefeuille geldt dat deze tenminste in zijn algemeenheid het CO₂-beleid moeten kunnen aantonen. Let wel: in de praktische uitvoering van het CO₂-beleid zit geen verschil in de uitvoering van het CO₂-beleid binnen de projectenportefeuille, alleen de manier van documentatie veranderd.

Hoofdstuk 6: Communicatie

Het vorige hoofdstuk beschreef wat er moet gebeuren om de CO₂-uitstoot van Rendon te verminderen. Dit hoofdstuk beschrijft op welke manier betrokkenen worden gelinkt aan het behalen van de doelstellingen. Een belangrijk focuspunt van het communicatieplan is de documentatie naar de buitenwereld, waarin duidelijk wordt gemaakt dat en op welke manier Rendon zich bezighoudt met de vermindering van haar CO₂-uitstoot. Verschillende stakeholders (zowel intern als extern) hebben belang bij de CO₂-reductie van Rendon. Het plan is uitgesplitst in twee communicatiestrategieën, intern en extern.

6.1 Communicatie intern

Belangrijke stakeholders voor de interne communicatie zijn o.a. de directie, management, projectleiders en coördinatoren, kartrekkers, KAM-medewerker, communicatiemedewerker, CO₂-medewerker, overige medewerkers en de uitvoerders. De middelen voor interne communicatie staan uitgelegd in onderstaande paragrafen.

Intranet

Intranet wordt gebruikt voor interne communicatie en heeft verschillende doeleinden. Een daarvan is het verspreiden van informatie, waaronder de CO₂-prestatieladder, het CO₂-reductieplan, keteninitiatieven etc. Voorbeelden zijn publicaties omtrent verschillende audits en certificeringen (CO₂-prestatieladder, ISO 9001 en VCA**), verschillende toolbox meetings, 100 dagen challenge met betrekking tot circulair renoveren, Rendon's CO₂-uitstoot, samenwerking Platform 2050 en andere samenwerkingen, kennis over duurzame bouwmaterialen (onderzoek materiaalkunde) etc.

Nieuws mail

De nieuwsbrief (maandelijks) omvat soortgelijke informatie als beschreven onder het kopje Intranet, en zal op lange termijn (vanwege efficiëntie voordelen) naar voorkeur volledig worden vervangen door intranet. De nieuwsbrief gaat naar zowel privéadressen als Rendon's e-mailadressen.

Overleg, vergadering en brainstorm

Overleg, vergadering en brainstormsessies worden op verschillende frequenties georganiseerd. Een belangrijk doel van de vergaderingen zijn het uitwisselen van kennis onderling. Verschillende stakeholders zijn hierbij betrokken.

Het Managementoverleg (MT) is een landelijk overleg welke een keer per twee weken plaatsvindt. Stakeholders die hierbij betrokken zijn, zijn de directie en het management. Daarnaast het VGM overleg, welke een keer per maand met alle vestigingsmanagers plaatsvindt. De kwartaal besprekingen worden uitgevoerd met alle werknemers per vestiging. Startwerkbijeenkomsten zijn van belang bij aanvang van ieder project. Projectleiders, coördinatoren en uitvoerders zijn hierbij aanwezig. Brainstormsessies worden gepland indien er een relevante innovatie / relevant thema geopperd wordt. Denk hierbij aan brainstormsessies aangaande duurzaamheidsontwikkelingen.

Presentaties met betrekking tot innovatie

www.UniPartners.nl

Wanneer er relevante bevindingen naar boven zijn gekomen gedurende onderzoek worden deze gepresenteerd aan belanghebbenden en geïnteresseerden binnen Rendon. Hiervoor wordt dan een apart tijdsblok gereserveerd in een ieders agenda. Een voorbeeld is de presentatie van de verduurzamingsonderzoeken in samenwerking met UniPartners Eindhoven en de Haagse Hogeschool.

Documentatie

Er zijn verschillende relevante documenten waarin het thema duurzaamheid reeds aanwezig is, of in de nabije toekomst zal worden uitgelicht. Belangrijke documenten zijn het strategisch en operationele plan, KER-rapportages en het KAM-systeem.

Toolboxen

Om uitvoerders en overige werknemers actief te betrekken en goed gedrag te stimuleren, worden er verschillende toolboxen georganiseerd. De toolboxmeetings worden georganiseerd door de KAM-medewerker (Leo Moret). Het is een effectieve manier om belangrijke informatie met de mensen op de werkvloer te delen. Daarom wordt er gekeken naar de mogelijkheid om duurzaamheid hierin te verwerken.

Leerdagen

Voor de mensen die actief betrokken zijn bij verduurzaming van Rendon worden er verschillende meeloopdagen en cursusdagen georganiseerd, oftewel leerdagen. Het doel van deze dagen is om de kennis van werknemers te vergroten en actief mee te denken over de manier waarop Rendon kan bijdragen aan verduurzaming in de keten.

6.2 Communicatie extern

Externe communicatie wordt grotendeels via het internet gedaan. Op verschillende websites heeft Rendon de mogelijkheid ter publicatie. Denk hierbij aan de websites van Rendon Onderhoudsgroep zelf, SKAO en Platform 2050.

Externe belanghebbenden voor Rendon zijn o.a.:

- Opdrachtgevers, d.w.z. woningcorporaties, VvE's, kantooreigenaren en voor een klein gedeelte particulieren. Gemeenten zijn daarnaast ook vaak gemoeid met de aanbestedingen.
- Onderaannemers en leveranciers
- Partners
- Overkoepelende organisaties en verbonden partijen
- Collega bedrijven
- Certificerende instellingen
- Adviesorganen

De kanalen die gebruikt worden voor de externe communicatie van Rendon met betrekking tot CO₂-prestatieladder worden in onderstaande paragrafen uitgelegd.

Website

Op de website van Rendon is een aparte link waarbij informatie omtrent het CO₂-beleid. Publicaties op de website worden halfjaarlijks bijgehouden. Het doel hiervan is om derde partijen

www.UniPartners.nl

te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de CO₂-prestatieladder van Rendon. De volgende informatie is te vinden op de website:

- Inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Rendon;
- Het CO₂-reductie plan, inclusief beleid, reductiedoelstellingen en maatregelen;
- Expliciet: Maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is;
- Keteninitiatieven en participatie.

Tevens wordt er verwezen naar de website van SKAO, waar diezelfde documenten te vinden zijn. Conform het Handboek CO₂-prestatieladder 3.1 (SKAO, 2020), wordt er voldaan aan de eisen 3.D.1, 3.B.1, 3.B.2, 3.C.1 en 3.C.2.

Website SKAO

De website van SKAO is belangrijk voor de certificering. Bovenstaande zaken (onder het kopje Website) staan per juli 2021 ook vermeld op de SKAO website, en is beschikbaar voor iedereen. Door te publiceren op beide websites voldoet Rendon aan eis 3.C.1 van Handboek 3.1 (SKAO, 2020).

Website Platform 2050

Op de website van Platform 2050 worden belangrijke updates en kennisdelingen omtrent energetische verduurzaming geplaatst. De website wordt bijgehouden door het platform zelf, Rendon is vrij om relevante informatie aan te dragen.

Social media

Rendon is met name actief op LinkedIn, waarbij verschillende updates rondom verduurzaming geplaatst worden.

Kennisdeling en netwerken

Door te participeren aan verschillende kennisdelingen en netwerkevents laat Rendon zichzelf horen. Gezien Rendon's focus op energetische verduurzaming, probeert zij derde partijen te stimuleren hierin mee te gaan. Kennisdelingen zijn hierbij van belang.

6.3 RGS-Strategie

Naast de communicatiekanalen die gebruikt worden voor interne en externe communicatie, is Resultaat Gericht Samenwerken (RGS) een belangrijke concept binnen Rendon. RGS is bedoeld op de samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Een bijkomend voordeel van de RGS strategie is de besparing van energie. Zowel de besparing op (onnodige) materialen als de besparing op (onnodig) transport door fouten in de planning. RGS doelt op het reduceren van faalkosten, welke energiebesparing met zich meebrengt.

6.4 Communicatieplan

Het communicatieplan is in meer detail beschreven in een intern document. Hierin worden de verantwoordelijke(n) binnen Rendon, het doel, het middel en de frequentie omschreven. Zaken die naar voren komen zijn het communiceren van de CO₂-voetafdruk in scope 1 en 2 en van de projecten die verkregen zijn op basis van het CO₂-gunningvoordeel, CO₂-reductie doelstellingen, maatregelen en voortgang, publicaties op de SKAO website, het betrekken van medewerkers, Platform2050 updates, het delen van de ervaringen van uitvoerders met betrekking tot CO₂-

www.UniPartners.nl

reductie, initiatieven in de keten (zoals energetische verduurzaming en circulair renoveren) en andere innovaties met betrekking tot duurzaamheid.

www.UniPartners.nl

In [linkedin.com/company/unipartners-eindhoven](https://www.linkedin.com/company/unipartners-eindhoven) **E** eindhoven@unipartners.nl **T** 040-2475464

Hoofdstuk 7: Keteninitiatieven

Een van de vereisten voor de CO₂-prestatieladder is het deelnemen aan en/of initiëren van sector- of keteninitiatieven. Rendon werkt op verschillende facetten samen met derden binnen de uitvoering van haar aanbestedingen en projecten. Opsommend zijn dit een scala aan samenwerkingen, waarvan de meest relevante op het gebied van duurzaamheid in dit hoofdstuk worden weergegeven.

Actieve deelname komt tot stand door interactie met andere bedrijven, waarbij actief informatie wordt uitgewisseld en nieuwe ideeën en ontwikkelingen met betrekking tot CO₂-reductie aan bod komen. Bewijsvoering is belangrijk voor de CO₂-prestatieladder, welke bestaan uit verslagen van bijeenkomsten en overlegmomenten, en bijvoorbeeld presentaties van werkgroepen.

7.1 Actieve deelname

Rendon ziet grote kansen in het professionaliseren van energetische verduurzaming, waarbij samenwerkingen in de keten essentieel zijn. Rendon is daarom intrinsiek gemotiveerd om op de hoogte te blijven van bestaande keteninitiatieven. Om alle innovaties op dit gebied bij te benen is er anno 2020 een nieuwe afdeling binnen Rendon gecreëerd, genaamd Business Development. Deze afdeling zit bovenop de nieuwste ontwikkelingen en innovaties op het gebied van energetische verduurzaming.

Rendon heeft zich ingezet voor Platform 2050, welke haar oorsprong vindt in 2021. Het initiatief komt voort uit samenwerking tussen Koers en Rendon. Koers houdt zich bezig met transformaties en renovaties. Het bedrijf zet zich in voor co-creatie en innovatie met betrekking tot energetisch renoveren. Samen met deze organisatie vormt Rendon de basis voor het platform. Rendon is een actieve deelnemer van het initiatief.

Rendon is tevens (passief) lid, ook wel netwerk partner, van Bouwend Nederland. Bouwend Nederland is een vereniging van bouw- en infrabedrijven. Een belangrijk en veel besproken onderwerp binnen deze vereniging is het thema duurzaamheid, waar CO₂-reductie een belangrijke rol in speelt. Zeven belangrijke pilaren zijn (Bouwend Nederland, n.d.):

1. Energietransitie gebouwde omgeving
2. Klimaatbestendig Nederland
3. Circulaire bouweconomie
4. Transitie naar duurzaam materieel
5. Slimme bouwlogistiek
6. Klimaatadaptief bouwen
7. Duurzaam inkopen

Daarnaast voorziet Renda Rendon van informatie middels tijdschriften en mailing. Rendon heeft toegang tot de seminars en webinars van Renda.

www.UniPartners.nl

7.2 Onderwijsinstellingen en kennistransfer

Tussen juli 2020 en januari 2021 heeft Rendon een onderzoek uitgevoerd in samenwerking met UniPartners Eindhoven. Deze organisatie wordt gezien als een academisch adviesorgaan (consultancy). De resultaten van het onderzoek beschrijven de mogelijkheden ter verduurzaming voor Rendon. Belangrijke zaken die hierbij aan bod kwamen waren circulaire principes en theorieën, de inzetbaarheid van secundair materiaal, C2C- of biobased materialen, het gebruik van hernieuwbare energie en de energietransitie, de 'Renovation wave', efficiëntie op de weg en de werkvloer, en het aanwakkeren van innovatie door middel van pilots en best practices.

Daarnaast zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd in samenwerking met de Haagse Hogeschool. Het meest recent lopende onderzoek is gepresenteerd op 7 mei en omvat innovatieve oplossingen, waaronder herbruikbare producten. Middels slimme inzetbaarheid van producten kan de CO₂-uitstoot binnen Rendon's projecten (indirect) gereduceerd worden.

7.3 Budget

Rendon budgetteert de verduurzaming op maandelijkse basis, via onder andere certificeringen en participaties in de keten. Daarnaast wordt er veel tijd van werknemers besteed en vrijgemaakt om te Rendon te verduurzamen. Dit gaat gemoeid met de reductie van CO₂-reductie. De tijd die eraan besteed wordt, kan vertaald worden naar het loon wat vanzelfsprekend gebudgetteerd is.

Literatuurlijst

ABN AMRO. (2021). Impact Nation #financethefuture. Geraadpleegd in 02/2021 van <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/winst-op-alle-fronten/impact-nation.html>

Accenture. Software defined hardware. Geraadpleegd in 06/2021 van https://www.accenture.com/_acnmedia/PDF-84/Accenture-Software-Defined-Hardware-v09.pdf

Biomimicry. (n.d.). Innovatie geïnspireerd door de natuur voor meervoudige waarde creatie. Geraadpleegd in 04/2021 van <https://www.biomimicrynl.org/>

Bouwend Nederland. (n.d.) Duurzaamheid. Geraadpleegd op 10 april 2021 van <https://www.bouwendnederland.nl/belangenbehartiging/standpunten/duurzaamheid>

Cirkelstad (2021). Green paper: Circulair bouwen na Corona. Geraadpleegd in 06-2021 van <https://www.cirkelstad.nl/de-toolbox/green-papers/greenpaper-circulair-bouwen-na-corona/>

De circulaire bouweconomie. (n.d.) Nieuws. Geraadpleegd in 04-2021 van <https://circulairebouweconomie.nl/>

Innovatiecentrum Duurzaam Bouwen. (n.d.). Alle partners. Geraadpleegd in 04-2021 van <https://www.icdubo.nl/onze-partners/>

Kennisbank Biobased Bouwen. (n.d.) Kennisbank Biobased en Circulair bouwen. Geraadpleegd in 04-2021 van <https://www.biobasedbouwen.nl/>

Partners in Verduurzamen. (n.d.). Uw VvE verduurzamen procesbegeleiding & Advisering. Geraadpleegd in 04-2021 van <https://www.partnersinverduurzamen.nl/>

Platform2050. (2021). Wij maken woningen energiezuinig. Geraadpleegd in 05-2021 van <https://www.platform2050.com/>

Rentmeester 2050. (n.d.). Rentmeester 2050. Geraadpleegd in 04/2021 van <https://rentmeester2050.nl/>

SKAO. (2021). Handboek 3.1. Geraadpleegd in 01/2021 van <https://www.skao.nl/nl/handboek>

Stichting Nederland CO₂ Neutraal. (n.d.). Wij zijn Stichting Nederland CO₂ Neutraal. Geraadpleegd in 04/2021 van <https://nlco2neutraal.nl/>

Bijlage

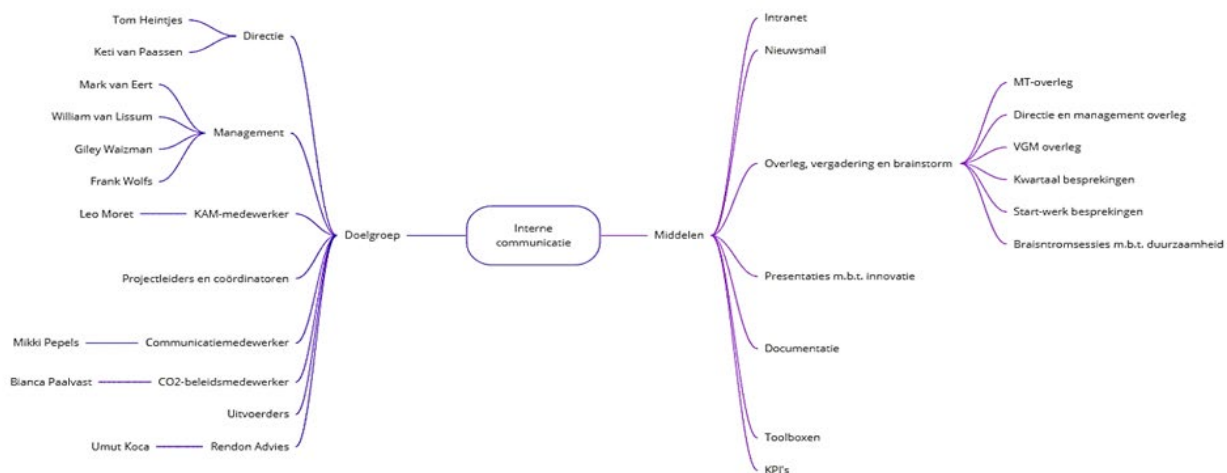
Bijlage 1 – Controle volledigheid inventarisatie

Validatie ten opzichte van NEN-EN-ISO 14604-1: 2019 §9.3.1 (GHG Report Content).

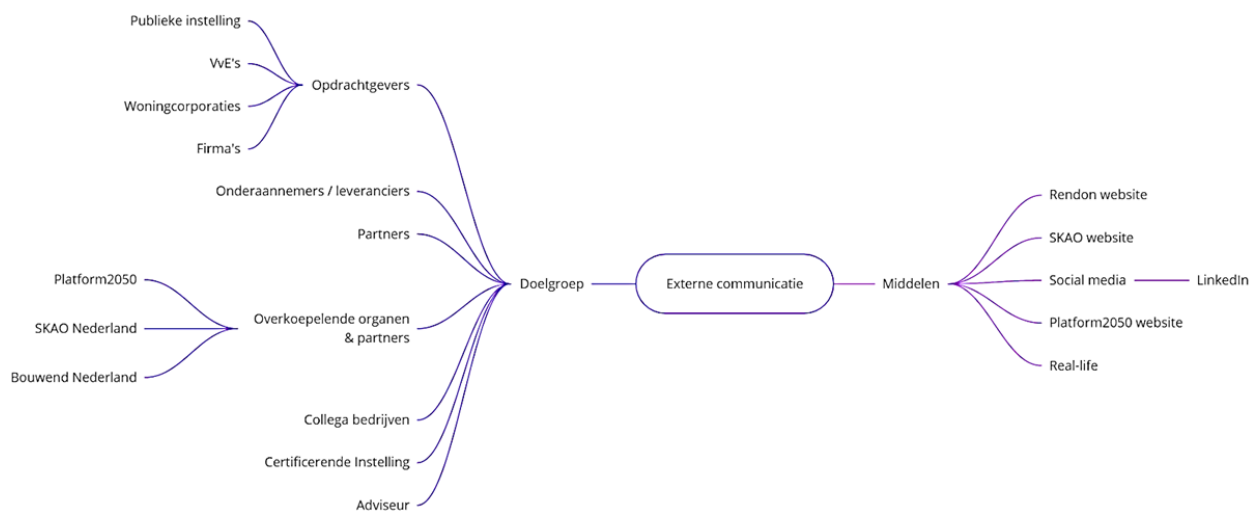
Lid	Eis	Gecontroleerd en in orde	Opmerking
a)	Description of the reporting organization.	Ja	Zie H2 van het CO2 beleidsplan
b)	Person or entity responsible.	Ja	Zie H5.3 van het CO2 beleidsplan en bijlage IV
c)	Reporting period covered.	Ja	Zie H1.1 van het CO2 beleidsplan
d)	Documentation of organizational boundaries (5.1).	Ja	Zie H2.2 van het CO2 beleidsplan
e)	Documentation of reporting boundaries, including criteria determined by the organization to define significant emissions.	Ja	Op basis van de inschrijving KVK en de operationele controle worden de organizational boundaries vastgesteld: Zie H2.2 van het CO2 beleidsplan
f)	Direct GHG emissions, quantified separately for CO2, CH4, N2O, NF3, SF6 and other appropriate GHG groups (HFC's, PFC's, etc.), in tonnes of CO2e (5.2.2).	Ja	Zie H3 van het CO2 beleidsplan
g)	A description of how biogenic CO2 emissions and removals are treated in the GHG inventory and the relevant biogenic CO2 emissions and removals quantified separately in tonnes of CO2e (see Annex D).	Ja	Zie H4 van het CO2 beleidsplan
h)	If quantified, GHG removals, quantified in tonnes of CO2 (5.2.2).	Ja	Zie H4 van het CO2 beleidsplan, bijlage I en bijlage III
i)	Explanation for the exclusion of any GHG sources or sinks from the quantification (5.2.3).	Ja	Zie H3 van het CO2 beleidsplan
j)	Quantified indirect GHG emissions separated by category in tonnes of CO2e (5.2.4).	Ja	Gedeeltelijk in H3 van het CO2 beleidsplan. Let wel: de emissies zijn met name direct.
k)	The historical base year selected and the base-year GHG inventory (5.3.1).	Ja	Zie H3 van het CO2 beleidsplan en bijlage I
l)	Explanation of any change to the base year or other historical GHG data or categorization and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory (6.4.1.), and documentation of any limitations to comparability resulting from such recalculation.	Nee	Dit is de eerste certificering, het CO2 beleidsrapport van 2021 wordt begin 2022 compleet gemaakt. In bijlage I kunt u de inventarisatie van de jaren (2017-)2018-2019 vinden.
m)	Reference to, or description of, quantification methodologies including reasons for their selection.	Ja	Zie H5.1 en H3.1 van het CO2 beleidsplan.
n)	Explanation of any change to quantification methodologies previously used (6.2).	Ja	Zie H3 en H5.1 van het CO2 beleidsplan en bijlage I
o)	Reference to, or documentation of, GHG emission or removal factors used (6.2).	Ja	Zie H3 en H5.1 van het CO2 beleidsplan en bijlage I
p)	Description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions or removal factors used (8.3).	Ja	Zie H3.1 van het CO2 beleidsplan, waarbij vergelijking is getrokken met 2017-2019
q)	Uncertainty assessment description and results (8.3);		Zie H3.1 van het CO2 beleidsplan
r)	A statement that the GHG report had been prepared in accordance with this part of ISO 14064-1: 2019.	Ja	Zie H5 van het CO2 beleidsplan.
s)	A disclosure describing whether the GHG inventory, report or statement has been verified, including the type of verification and level of assurance achieved.	Ja	Is gedaan in kader van de CO2-prestatieladder is dit gedaan door SGS
t)	The GWP values used in the calculation, as well as their source. If the GWP values are not taken from the latest IPCC report, include the emissions factors or the database reference used in the calculation, as well as their source.	Ja	Wanneer emissiefactoren wijzigen en er een herberekening van de emissieresultaten nodig is, dan wordt dat in H5.1 van het CO2-beleidsplan benoemd. Voor het opstellen de jaarlijkse CO2 footprint wordt dit gecontroleerd via www.co2emissiefactoren.nl .

Bijlage 2 – Interne en externe communicatie

Figuur 1 – Interne communicatie

Figuur 2 – Externe communicatie